Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 X Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2016

Nr. 123 LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 11 juli 2016

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Defensie over de brief van 18 mei 2016 inzake het jaarverslag 2015 Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch Gebied (Kamerstuk 34 300 X, nr. 102).

De Minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 8 juli 2016. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Eck

kst-34300-X-123
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

1
Kunt u aangeven wat de stand van zaken is met betrekking tot de registratie van de Luchtverkenningscapaciteit in Nederland? Wanneer is de registratie van de luchtverkenningscapaciteit in Nederland een feit?

Het registratieproces in het Nederlandse register is gaande. De registratie is een arbeidsintensief en complex proces met diverse internationale spelers. Het is de intentie van Defensie om, in samenwerking met het Ministerie van I&M, de registratie in het Nederlandse register nog dit jaar te voltooien.

2
Kunt u aangeven in welke staat de ICT bij de Kustwacht zich bevindt? Zijn er nog onderdelen of platforms die gebruik maken van Windows XP? Zo ja, welke?

Defensie faciliteert de ICT-infrastructuur van de Kustwacht. Er draait op dit moment nog één digitaal communicatiesysteem op Windows XP; de vervanging daarvan is in gang gezet en wordt nog dit jaar voltooid.

3
Hoe beoordeelt u de berichtgeving[1] dat Venezuela de grootste militaire oefeningen ooit aan het houden is, die volgens de Minister van Defensie van Venezuela nodig zouden zijn omdat het land bedreigd zou worden?

De oefening werd conform de afspraken aangekondigd en stond ook al eerder vast dan dat het in de media bekend werd. Bij de uitvoering van de oefening zijn geen ongebruikelijke zaken waargenomen.

4
Waarom heeft u de motie van de leden Sjoerdsma en Knops over zorgen op het gebied van veiligheid, migratie en toerisme op de ABC-eilanden (Kamerstuk 29 653, nr. 19) van 25 juni 2015 nog steeds niet uitgevoerd? Bent u bereid de Kamer met spoed te informeren hoe u met deze motie omgaat?
5
Waarom heeft u de motie van de leden Ten Broeke en Knops over monitoring van illegale migratie door de ABC-eilanden (Kamerstuk 29 653, nr. 21) van 25 juni 2015 nog steeds niet uitgevoerd? Bent u bereid de Kamer met spoed te informeren hoe u met deze motie omgaat?
6
Waarom heeft u de motie van de leden Knops en Ten Broeke over geruststellende maatregelen voor territoriale integriteit en stabiliteit van de Benedenwindse eilanden (Kamerstuk 29 653, nr. 22) van 25 juni 2015 nog steeds niet uitgevoerd? Bent u bereid de Kamer met spoed te informeren hoe u met deze motie omgaat?

De situatie in Venezuela baart de regering veel zorgen. Over de in de moties genoemde onderwerpen vindt nauw overleg plaats tussen de Landen van het Koninkrijk. De ontwikkelingen in Venezuela worden door de vier regeringen van het Koninkrijk nauw gemonitord op mogelijke effecten voor de Caribische delen van het Koninkrijk, zodat maatregelen kunnen worden genomen en voorbereidingen kunnen worden getroffen. Dat is een gezamenlijke exercitie van BZK, BZ, Defensie, V&J en I&M en uiteraard de regeringen van de Caribische Koninkrijkslanden. Graag

[1] http://www.nu.nl/buitenland/4264991/venezuela-houdt-grootste-militaire-oefeningen-ooit.html

verwijs ik naar de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 29 juni jl. aan uw Kamer (Kamerstuk 29 653, nr. 24), waarin onder meer de uitvoering van voornoemde moties aan bod komt.

7
Kunt u nader ingaan op de veroudering van het walradarsysteem en enkele vaartuigen? Verwacht u structureel intensiever onderhoud? In hoeverre zijn er plannen en voldoende middelen voor vervanging, modernisering en/of instandhouding?
12
Zijn alle problemen met het walradarsysteem op Aruba en Curaçao inmiddels volledig opgelost? Graag een toelichting.

De problemen zoals genoemd in het Jaarverslag zijn inmiddels opgelost. De leeftijd van het systeem, in combinatie met de klimatologische omstandigheden in het Caribisch gebied, veroorzaakt bij alle genoemde middelen meer slijtage van onderdelen dan verwacht. Dit leidt tot hogere uitgaven in de exploitatie. Extra aankopen van reserveonderdelen zijn waarschijnlijk noodzakelijk. Op dit moment is hier in de begroting van de Kustwacht geen rekening mee gehouden. Het onderhoud en de vervanging van middelen moet in samenhang worden bezien met de wisselkoersfluctuaties op Hoofdstuk IV (Koninkrijksrelaties). Indien bij aanhoudende wisselkoersproblematiek geen structurele oplossing wordt gevonden voor Hoofdstuk IV, kan de dan benodigde herdimensionering van de Kustwacht ook gevolgen hebben voor het onderhoud en de vervanging van middelen.

8
Waarom heeft het Ministerie van BZK de daadwerkelijke overschrijding van het budget van 3 miljoen volledig opgevangen? Waarom is deze overschrijding niet verrekend conform de verdeelsleutel van de deelnemende landen?

Het Ministerie van BZK is beleidsverantwoordelijk. De overschrijding is conform de verdeelsleutel ook verrekend over de Landen.

9
Zijn er afspraken over de verrekening van valuta-effecten onder de deelnemende landen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet en bent u bereid daartoe over te gaan?

De doorberekening van de kosten aan de landen vindt plaats via een afgesproken verdeelsleutel. Valuta-effecten worden hierin meegenomen.

10
Kunt u de samenwerking met Venezuela omschrijven, behalve de samenwerking op het gebied van SAR? Is er sprake van verslechtering ten opzichte van vorige jaren?

Uitgangspunt van de samenwerking met Venezuela is goed nabuurschapsbeleid. Als buurland hebben wij daar immers groot belang bij. Op veiligheidsterrein werken het Koninkrijk en Venezuela al jaren samen. Door die samenwerking kan er beter worden opgetreden tegen mensensmokkel, drugssmokkel en andere grensoverschrijdende criminaliteit. De contacten zijn goed. De kustwachten van het Koninkrijk en Venezuela hebben gezamenlijke oefeningen, zoals de oefening Open Eyes, die in 2015 weer is gehouden. Dit schept onderling vertrouwen. Op dit moment wordt gesproken over het actualiseren van het MoU uit 1997 om specifiek meer aandacht te besteden aan drugsbestrijding.

11
Kunt u de zin «Doorgaans konden alle vluchten binnen het Maiquetia FIR gewoon doorgang vinden» nader toelichten? Hoe vaak en om welke redenen is de toegang van vluchten binnen het Maiquetia FIR door Venezuela geweigerd? Heef u in deze gevallen protest aangetekend en om uitleg gevraagd? Zo nee, waarom niet?

Er worden regelmatig vluchten binnen Maiquetia FIR uitgevoerd. Weigeringen komen zelden meer voor. Als een weigering zich voordoet lijkt dit gebaseerd op een misverstand. In geval van weigering wordt de normale procedure opgestart om eerst met het CODAI (*Comando de Defensa Aerospacial Integral*) contact op te nemen. Daar kunnen eventuele onduidelijkheden worden opgelost waarna toegang alsnog wordt verleend.

13
Om welk bedrag gaat het bij de investering die nodig is om het Franse walradarsysteem op het Nederlandse systeem te laten aansluiten? Waarom is er «op dit moment» geen ruimte voor in de begroting van de Kustwacht? Wanneer verwacht u die ruimte wel?

Frankrijk heeft de financiering rond om in 2018 een walradarsysteem op de Franse Bovenwindse Eilanden te plaatsen. Echter, op basis van de beschikbare Franse gegevens is het op dit moment nog niet mogelijk om inzichtelijk te maken welke financiële gevolgen dit voor de Kustwacht heeft. Op dit moment zijn binnen de begroting van de Kustwacht geen middelen beschikbaar voor deze investering, die initieel was begroot op € 8 miljoen. Een eventuele investering in het walradarsysteem zal onderdeel zijn van integrale besluitvorming over de begroting van de Kustwacht. Ik kan daar op dit moment nog niet op vooruitlopen.

14
Kunt u de toename van illegale immigratie vanuit Venezuela naar Aruba nader duiden? Wordt rekening gehouden met een nog grotere toename in de komende jaren, gezien de zorgelijke situatie in Venezuela? Zijn de Caribische delen van het Koninkrijk voorbereid op een grote toestroom van migranten vanuit Venezuela? Graag een toelichting.
16
Verwacht u een nog veel grotere stijging van het aantal illegalen uit Venezuela? Zo ja, welke maatregelen bent u bereid te nemen?

Op dit moment gaat het slechts om enkele personen die de ABC-eilanden (illegaal) bereiken via zee. Intensievere patrouilles van de Kustwacht laten tot op heden geen beeld zien van een toename van illegale immigratie. De Kustwacht blijft echter alert. Onze inschatting is onverminderd dat mocht de situatie in Venezuela sterk verslechteren, er geen massale migratiestroom op gang komt richting het Caribisch deel van het Koninkrijk. Dit neemt niet weg dat we op alle scenario's voorbereid moeten zijn. Deze scenario's zijn uitgewerkt en worden voortdurend geactualiseerd en geoperationaliseerd. De Landsregeringen, die primair verantwoordelijk zijn voor migratie, hebben evenwel werkgroepen in het leven geroepen en actualiseren hun crisisbeheersingsplannen om een eventuele instroom te kunnen opvangen. De Nederlandse overheid heeft regelmatig contact met de Landen over de uitwerking van deze plannen.

15
Waarom worden door de Kustwacht aangehouden illegale Venezolanen niet meteen teruggestuurd naar Venezuela? In hoeverre sturen de immigratiediensten van Aruba, Curaçao, Sint Maarten of Nederland illegalen terug naar het land van herkomst?
17
Waarom draagt de Kustwacht aangehouden illegalen over aan de immigratiedienst van Nederland? Worden deze illegalen vanuit het Caribisch gebied naar Nederland gebracht?

De Kustwacht draagt aangehouden personen zo spoedig mogelijk over aan de justitiële autoriteiten van de Landen. De Landen hebben hierin autonome verantwoordelijkheid. Illegalen uit het Caribisch gebied worden niet overgebracht naar Nederland.

18
Wat zijn de praktische gevolgen van de implementatie van de werk- en rusttijden per 1 juni 2016 voor de inzet van de luchtverkenningscapaciteit?

Omdat militairen binnen het Algemeen Militair Ambtenarenreglement (AMAR) minder uren mogen maken dan civiel gebruikelijk is, wijzigt als gevolg van de Werk- en Rusttijdenregeling (WRR) de maximale inzet van de Dash-8. Op dit moment wordt bezien hoe deze aanpassing met minimale operationele consequenties kan worden doorgevoerd.

19
Is het probleem met een tekort aan personeel voor de Jaguar inmiddels opgelost? Zo nee, wat zijn de vooruitzichten hiervoor?

Het tekort is voor de korte termijn opgelost met tijdelijke krachten. Omdat de Kustwacht een organisatie is met weinig redundantie, kunnen specialistische functies niet snel structureel worden gevuld. Om het probleem structureel op te kunnen lossen dienen medewerkers te worden opgeleid. Dit kan tot maximaal drie jaar in beslag nemen. Op dit moment wordt via een versneld traject naar zij-instromers gezocht zodat al binnen 1,5 jaar specialisten gereed kunnen zijn voor de functies op de Jaguar. Daarnaast zijn drie medewerkers aangewezen om een opleiding te volgen zodat meer redundantie ontstaat en zij over maximaal drie jaar eventueel ook kunnen worden ingezet op de Jaguar.

20
Bent u bereid, in het licht van de explosieve situatie in Venezuela en de potentiële dreiging richting de Benedenwindse eilanden, vaker een fregat in te zetten als stationsschip in plaats van een patrouilleschip? Zo nee, waarom niet?

De afweging tot inzet van een fregat of een patrouillevaartuig is altijd een zorgvuldige afweging, waarbij dreigingsniveau en omstandigheden ter plaatse vanzelfsprekend in ogenschouw worden genomen.

21
Waarom is de bezettingsgraad slechts 87,5%? Wat gaat u doen binnen welke termijn om 100% bezettingsgraad te realiseren?
22
Beschikt de Kustwacht over voldoende middelen voor een bezettingsgraad van 100%? Zo nee, waarom niet en wat gaat u daar aan doen?

Het streven is de structurele bezetting te verhogen tot 95 procent. Om structureel 100 procent vulling te garanderen, is een hoger budget nodig. Het kunnen realiseren van een bezetting van 95 procent is echter afhankelijk van de instroom, het opleidingsrendement en (irreguliere) uitstroom.

23
In hoeverre is de leeftijd van de Super-RHIB's van belang bij de continue onderhoudsinspanning? In hoeverre zijn er door de leeftijd van de Super-RHIB's extra kosten en mankracht vereist?

De Super-RHIB's komen aan het einde van hun levensduur. Het vergt een grote onderhoudsinspanning om deze eenheden inzetbaar te houden. Vanaf 2017 worden de Super-RHIB's vervangen door de Metal Sharks.

24
In hoeverre zijn er maatregelen genomen om een mogelijk structurele ongunstige dollarkoers op te vangen?

Vooralsnog zijn er geen structurele maatregelen genomen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is beleidsverantwoordelijk. Naast de koers- en ramingsverschillen van de Kustwacht, heeft de volledige begroting van Koninkrijksrelaties te maken met wisselkoersproblematiek. De ontwikkeling van de wisselkoers in 2016 en verder en de consequenties daarvan voor de begroting zijn nog ongewis. De situatie wordt nauwlettend in de gaten gehouden zodat indien nodig – als de wisselkoersproblematiek aanhoudt – tijdig in het reguliere begrotingsproces keuzes kunnen worden gemaakt om dit op te vangen.

25
Waarom zijn de percentages aan bijdragen van de landen zoveel hoger voor Nederland uitgevallen en zoveel lager voor de rest, in vergelijking met de verdeelsleutel? Bent u bereid alsnog te verrekenen conform de verdeelsleutel voor 2015 en voor toekomstige jaren?
26
Waarom neemt Nederland volgens de verdeelsleutel maar liefst 69% van de kosten voor haar rekening en de overige landen zo weinig? Bent u bereid het percentage van Nederland naar beneden bij te stellen en daartoe de verdeelsleutel aan te passen? Zo nee, waarom niet?
28
Hoe vallen de percentages aan bijdragen in de kosten conform de verdeelsleutel uit als de kosten van de bijdrage van Defensie ook meegerekend worden? Waarom worden de kosten van de bijdrage van Defensie niet meegerekend?

De huidige percentages zijn op 10 oktober 2010 vastgelegd door de Rijksministerraad. Op dit moment is er geen aanleiding om deze verdeling te wijzigen. Met de afspraken is vastgesteld dat de financiering van de personele en materiële exploitatie-uitgaven, het vaste budget kleine investeringen en de investeringsuitgaven vanaf 2009 door de Landen gezamenlijk wordt gedragen. De verdeelsleutel hierbij is als volgt: Nederland: 69 procent, Aruba: 11 procent, Curaçao: 16 procent en Sint Maarten: 4 procent.

Buiten de verdeelsleutel financiert Nederland de inzet van defensiemiddelen (via de begroting van Defensie) en de Luchtverkenning, inclusief de integrale exploitatie van het steunpunt Hato. Dit beslaat ongeveer de helft van het kustwachtbudget. Hierdoor draagt Nederland ongeveer 85 procent

van de uitgaven die de Kustwacht gemoeid zijn. De financiering van de luchtverkenningscapaciteit voor de Kustwacht is een toezegging van de Nederlandse regering na het afstoten van de Orion P-3 vliegtuigen in 2005.
Deze vloeit voort uit het belang van de uitvoering van luchtverkenningstaken door de Kustwacht in het kader van de internationale verplichtingen van het Koninkrijk.

27
Zijn er nog achterstallige betalingen van deelnemende landen? Zo ja, welke landen betreft het, om welke bedragen gaat het en wat gaat u eraan doen om te zorgen dat deze achterstallige betalingen alsnog gedaan worden?

Het land Curaçao heeft ten tijde van de beantwoording van deze vragen nog niet aan haar betalingsverplichting over het jaar 2015 voldaan. Het betreft een bedrag van € 3,081 miljoen. De landen worden conform de normale invorderingsprocedure door tussenkomst van de Vertegenwoordiging op Aruba, Curaçao en Sint Maarten aangesproken op de betalingsachterstand. In het geval dat er niet wordt betaald, worden de landen aangesproken in de Rijksministerraad.